

Patent dodatkowy
do patentu nr _____

Zgłoszono: 25.09.73 (P. 165433)

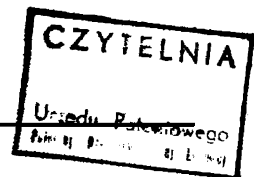
Pierwszeństwo _____

Zgłoszenie ogłoszono: 23.10.76

Opis patentowy opublikowano: 15.07.1978

MKP C07c 169/22

Int. Cl.² C07J 1/00

Twórcy wynalazku: Marian Kocór, Andrzej Daniewski

Uprawniony z patentu: Polska Akademia Nauk, Instytut Chemii
Organicznej, Warszawa (Polska)

Sposób wytwarzania rac-3-alkoksy-14- β -hydroksy, 1,3,5(10)- -estratrien-11, 17-dionu

Przedmiotem wynalazku jest sposób wytwarzania rac-3-alkoksy-14 β -hydroksy-1,3,5/10-estratrien-11,17-dionu o ogólnym wzorze 1, w którym R oznacza niższą grupę alkilową, zwłaszcza metylową lub etylową.

Związki otrzymane sposobem według wynalazku są nowe i mogą mieć działanie biologiczne lub mogą być użyte jako substraty do dalszej syntezy pochodnych steroidowych o działaniu hormonalnym.

Stwierdzono, że związek o wzorze 1 otrzymuje się, jeżeli związki o wzorze 2, w którym R ma wyżej podane znaczenie poddaje się dehydratacji za pomocą eteratu trójfluorku boru lub innych kwasów Lewis'a, takich jak tróchlorok borowy, trójbromek borowy, czterochlorek cyny itp.

Przykład I. Otrzymywanie rac-3-metoksy-14 β -hydroksy-estra-1,3,5(10)-trien-11-17-dionu. Do roztworu 1 g rac-3-metoksy-9 β , 11 β , 14 β -trójhdroksy-8 α -1,3,5(10)-estratrien-17-dionu w 50 ml chloroformu dodaje się 1 ml świeżo przedestylowanego eteratu trójfluorku boru, miesza 5 minut i następnie mieszaninę wylewa do 100 ml wody. Warstwę chloroformową płucze się roztworem wodnym wodorowęglanu sodu, suszy bezwodnym $MgSO_4$ i po odsączeniu środka suszącego oddestylowuje się chloroformem do sucha. Do pozostałości dodaje się 5 ml benzenu, odsącza (0,71 g, 75%) i przemycywa mieszaniną benzen: heksan 3:1. Temperatura top-

nienia surowego produktu wynosi 191—201°, a po krystalizacji z mieszaniny chloroform-benzen 198—201°.

Analiza elementarna: $C_{19}H_{22}O_4$, obliczono: C 72,6; H 7,02; otrzymano: C 72,65; H 6,98%. IR: OH 3500, C=O 1705, 1740 cm^{-1} .

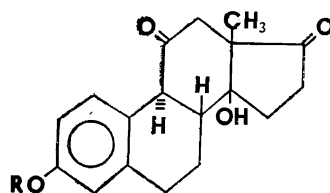
5 **PMR:** 1,0 s. (CH_3), 3,70 s. (CH_3O), 3,90 d. (H przy C_9), j=13 Hz, 6,55 m. (2 H przy C_2 i C_4) 7,05 d. (H przy C_1).

Przykład II. Proces prowadzi się jak w przykładzie I z tym, że zamiast eteratu trójfluorku boru zastosowano 5 ml 1 M roztworu tróchlorku borowego w chlorku metylenu. Temperatury topnienia i analiza elementarna jak w przykładzie I.

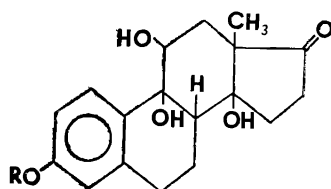
Przykład III. Proces prowadzi się jak w przykładzie I stosując zamiast eteratu trójfluorku boru 1 ml świeżo przyrządzonego czterochloru cyny. Temperatura topnienia i analiza elementarna jak w przykładzie I.

Zastrzeżenie patentowe

Sposób wytwarzania rac-3-alkoksy-14 β -hydroksy-1,3,5(10)-estratrien-14,17-dionu o wzorze ogólnym 1, w którym R oznacza niższą grupę alkilową, zwłaszcza metylową lub etylową, **znamienny tym**, że związek o wzorze 2, w którym R ma wyżej podane znaczenie, poddaje się dehydratacji za pomocą eteratu trójfluorku boru lub innych kwasów Lewis'a.

Wzór1

Wzór2